

Bilaga 1

Uppföljning läsmål åk 2 och åtgärdsprogram Barn- och utbildningsnämnden i Askersunds kommun

Barn- och utbildningsnämnden tar varje år i juni in information hur många av eleverna i åk 2 som uppnår nämndens mål i läsning. Som ett tillägg till detta redovisas även, vid två tillfällen under läsåret, antalet elever som har åtgärdsprogram i läsning.

Uppföljning av läsmål åk 2

I åk 2 går 123 elever i Askersunds kommuns skolor.

Nämndens beslutade läsmål innebär att eleverna ska ha uppnått alla delar för läsning i Skolverkets bedömningsstöd senast 1 maj. Nuläge i maj 2025 redovisas nedan, redovisningen innehåller antal elever som bedöms klara respektive inte klara läsmålen enligt Skolverket stödmaterial.

	Godkända läsare skolår 2	Procent godkända	Icke godkända läsare skolår 2	Totalt antal elever
Hammar	8	80%	2	10
Åmmeberg	8	89%	1	9
Närlunda	53	92%	5	58
Åsbro	13	61%	6 ¹	21
Rönneshytta	23	92%	2	25

Tabellen visar att av de 123 eleverna i årskurs 2 är i dagsläget 105 elever godkända enligt det nationella bedömningsstödet. Det är 85 procent av eleverna. Vid uppföljningen i februari var denna siffra 32 procent, där en avgörande faktor var att många elever fortfarande var under provning och bedömningen därmed ej var helt färdigställd. Vid redovisningen av godkända läsare åk 2, 2024 var andel godkända 73 procent, en ökning med 12 procent, något som ger en positiv utveckling. Även på enhetsnivå så har andelen godkända elever ökat på alla skolor utom en jämfört med 2024.

---

¹ Två elever kan ej bedömas på grund av hög frånvaro.

Uppföljning av åtgärdsprogram

Som ett tillägg till uppföljningen av nämndens mål gällande läsning åk 2 så redovisas även vid två tillfällen under läsåret, antalet elever som har åtgärdsprogram i läsning.

Antal elever med åtgärdsprogram i läsning	ÅP februari 2025	ÅP maj 2025
Hammar	1	2
Åmmeberg	0	1
Närlunda	8	5
Åsbro	3	3
Rönneshytta	1	1

På skolorna finns i maj 2025, 12 upprättade åtgärdsprogram i läsning. Alla skolor har vid mätningen elever med åtgärdsprogram inom läsning. Vid uppföljningen i februari fanns det 13 upprättade, åtgärdsprogram i läsning. Vid jämförelse med våren 2024 så antalet upprättade åtgärdsprogram ökat på alla skolor utom en.

Sammanfattning av värdering av nuläget på skolorna

Nedan följer en sammanfattning av rektoreernas analyser. Varje rektor har lämnat en analys för sin skola. Rektorernas svar i sin helhet finns att läsa efter sammanfattning i bilagan.

Flera skolor har gjort framsteg i sitt arbete med att förbättra undervisningen, särskilt genom ett mer systematiskt arbetssätt. Två centrala verktyg i detta är **RTI (Response to Intervention)** och **LegiLexi**. RTI, som tidigare använts av en skola, kommer nu att införas på fler skolor för att tidigt identifiera och stödja elever i behov av särskilt stöd. LegiLexi, som kartlägger elevers läsutveckling, kommer att användas av alla låg- och mellanstadieskolor i kommunen. Det är data från testerna som genomförs i LegiLexi som kommer att redovisas till Barn- och utbildningsnämnden systematiskt under kommande läsår.

Andra styrkor som lyfts fram är att undervisningen mer och tydligare kopplas till flera ämnen och genrer. Kollegialt lärande och gemensam planering är också en tydlig styrka. Rektorerna visar engagemang och styrning bland annat genom att följa upp resultat, använda schema- och tjänstefördelning för att möjliggöra insatser och att planering anpassas efter elevernas behov.

Utmaningar som identifieras är det finns sociala och kognitiva klyftor. Att SVA-elever ofta har en god avkodning men svag förståelse. Elever som har svårigheter redan i förskoleklass har svårare att nå målen trots tidiga insatser. Elevgruppernas storlek kan försvåra individanpassningar, studiero och lärmiljö är också centrala faktorer. Undervisningsdifferentiering är också en utmaning. Även om lärare beskriver att det arbetar nivå anpassat så finns tecken på att undervisningen ofta är lärarstyrd snarare än elevstyrd. Elevernas motivation behöver också förstärkas.

Rektorernas värdering av nuläget på skolorna

Utifrån givna frågeställningar har varje rektor lämnat in sin skolas analys. Se kommentarer under varje fråga.

- 1. Vilken information framkommer angående elevers läskunskaper som behöver tas hand om i kommande undervisning och elevhälsoarbete?*

Hammar och Åmmebergs skolor: Stödinsatser bör fortgå, tydligare systematiskt arbetssätt, utöka med digitala hjälpmedel och arbetsprogram.

Närlundaskolan: En svårighet elever har är att läsa med flyt och att förstå det man läser. Många elever som bedöms enligt SVA har en god avkodningsförmåga men har inte en bra läsförståelse. De elever som var goda läsare redan när de började skolan, har ett försprång och har utvecklat sin läsförståelse ytterligare, vilket gjort att de klarat målen särskilt bra. Genom extra anpassningar och särskilt stöd har SVA-eleverna fått en möjlighet att träna extra på läsförståelse, så de nu nått målen vad gäller läsförståelse. De elever som ännu inte nått målen, är elever som redan från förskoleklass haft svårigheter med läsning och andra svårigheter kring inläring, trots stödinsatser

Rönneshytta skola: Av de elever som vid början av läsåret inte nådde målen så har några nått läsmålen medan 2 inte har gjort det. Gällande dessa elever så har samtliga fått extra insatser från speciallärare och/eller undervisande svensklärare under läsåret. Detta har gett gott resultat. Vi ser dock att dessa elever även fortsättningsvis kommer att behöva denna typ av insatser för att bibehålla och utveckla sin läsförmåga.

Åsbro skola: Sex elever behöver individuellt fortsatt stöd i sin läsning - enskilt eller i mindre grupp. En elev som haft svårigheter med sin läsning har gjort stor progression, en annan elev har nu nått läsmålen. Vi kan ändå se att gruppen som helhet behöver fortsatt intensivt arbete runt läsning; avkodning, förståelse och motivation.

- 2. Vad i undervisningen har visat sig vara framgångsrikt för den de här eleverna?*

Hammar och Åmmebergs skolor: Fortsätta arbeta med läslusten på gruppnivå.

Avkodningsträning upplevs ge resultat för läsflytet. Arbeta med läsning på olika sätt både digitalt och fysiskt, stärka elevernas självkänsla genom att man låter elever lyckas, lägger material på rätt nivå, att ha en mottagare för sin läsning (läsa för yngre elever). Arbeta med spel för att få motivation till skolarbete. Korta stunder för enskild elev.

Närlundaskolan: RTI och specialundervisning och att arbeta i liten grupp har visat sig gynna elevers läsförmåga. RTI lager 1 i helklass gjorde en mycket stor effekt, till exempel arbetet med avkodning i s.k. mummelläsning, kontinuerligt under flera veckor. Eleverna jobbade med faktatexter i helklass och gjorde expertordlistor med faktaord eller ord som eleverna inte förstod. Insatsen ökade medvetandet om att man inte förstår alla ord, och ger strategi för hur man kan öka ordförrådet och därigenom öka läsförståelsen. Att jobba med läsförståelse i många ämnen gynnar läsförmågan och läsförståelsen hos eleverna. Högläsning i klassrummet, där man väljer lämpliga böcker, stannar upp och förklarar svåra ord eller uttryck, visar på olika strategier att ta sig an en text för att förstå innehållet har varit väldigt framgångsrikt. Läsgrupper i klasserna har genomförts med bra effekt. Läsläxan varje vecka är värdefull. När de tränar hemma, kan de som inte har flyt ännu, träna på samma text flera gånger. Det

förbättrar flytet. Genom att lyssna på läsläxan individuellt följs elevens utveckling. På åkursplaneringen har lärarna varje vecka följt upp och vidareutvecklat arbetet kring läsning. Fortlöpande görs en formativ bedömning av den egna undervisningen och elevernas läsutveckling. Författarbesök har ökat intresset för läsning och böcker. Det har lett till ett ökat intresse för elevernas egna berättelser eller böcker.

Rönneshytta skola: Vi haft en tydlighet och struktur i vår undervisning. Vi har samplanerat i arbetslaget och därmed jobbat varierat med språkundervisningen samt även inkluderat flera andra ämnen i arbetet, ex kring faktatexter. Vi har kunnat jobba mycket med ex läsförståelse och klassen har haft fokus på arbetsuppgiften. Vi har också läst och diskuterat mycket text. Undervisningstiden i svenska har vi utnyttjat på så vis att en lektion i veckan har varit mer öppen för vilket innehåll den ska ha. På så vis har vi kunnat anpassa undervisningen till att möta behov som vi upptäcker längst med vägen och forma lektionen utifrån det.

Åsbro skola: Fler lärare, speciallärare och specialpedagog har sedan november engagerats i att tillgodose de elever som inte förväntats nå läsmålen. Grupperingar har på så sätt genomförts för att höja läsförmågan hos alla elever. Elever som tidigare inte varit intresserade har börjat se fram emot dessa lästillfällen. Genom uppföljningar via LegiLexi har elever kunnat få individanpassad lästräning. Lärarna har också gjort vissa förändringar runt hur de arbetar med "läsläxa". Detta har gett resultat, trots att sex elever ännu inte nått godtagbar nivå.

Planerade förbättringar av undervisningen

3. Vilka förbättringar av undervisningen planeras på individnivå respektive gruppnivå utifrån värderingen ovan?

Hammar och Åmmebergs skolor: Individnivå: Specialpedagog stödjer undervisande lärare med material och arbetssätt. SPSM stödjer lärare i utformningen av lärmiljön. Gruppnivå: Väcka läslust genom delaktighet och baktips mellan skolorna och inom skolan. Arbeta med läsning av olika texttyper.

Närlundaskolan: Fortsatt arbete med mindre grupper, RTI och specialundervisning. För att utveckla läsningen vidare, planeras arbete med olika genrer, både när det gäller läsning och skrivande, t ex sagor, spänning, fakta, humor, instruktioner, brev, dikt. Man tittar på genrernas olika särdrag. När det gäller fakta i t ex NO och SO, aktiveras olika sinnen för att berika och stimulera på olika sätt

Rönneshytta skola: Undervisningen framåt behöver bestå av ett fokus på att fortsätta jobba med läsförståelse och språkutveckling. Utifrån de nationella proven i åk 3 i år har vi sett att flera elever har svårt för att läsa och förstå faktatexter och därför behöver vi lägga ett särskilt fokus på det. På individnivå så behöver de enskilda anpassningarna fortsätta, gärna så att dessa elever får sin anpassning på annan tid än svensklektionerna, till skillnad från i år. Här behövs stöd från elevhälsan för att kunna tillgodose dessa behov. Under vårterminen har också undervisande svensklärare haft två tillfällen i veckan, under mellantiden 13.15-14.15, då eleverna fått extraundervisning i svenska, utöver den tid som specialläraren gett under skoltid.

Åsbro skola: Vi tänker fortsätta med att eleverna har läsläxa varje vecka men till nästa år kommer eleverna att få större inflytande över vad de läser och det tänker vi kan lyfta

läsintresset hos eleverna. För att kunna åstadkomma detta är den gemensamma planeringen i arbetslaget ovärderlig

Vi kan se att lärmiljöerna och studieron i klassrummet behöver bli bättre. Vi kommer att arbeta med lärmiljö utifrån både ledning och stimulans. Eftersom läsundervisningen och elevernas möjligheter att tillgodogöra sig undervisningen är detta avgörande. Den intensiva lässatsning som varit med stöd kommer den att fortsätta. Vi behöver ytterligare utveckla arbetet runt elevernas "läsläxor".

Gemensam planeringstid kommer att användas till att prioritera läsning och hur vi formar undervisningen för att tillgodose alla elever.

4. Vilka lärarhandlingar är viktiga för att lyckas med ovan beskrivna förbättringar?

Hammar och Åmmebergs skolor: Systematiskt arbetssätt och täta uppföljningar i olika typer av bedömningsmaterial - Skolverket och Legilexi, arbeta gemensamt med texter på gruppnivå, differentierad undervisning/läromaterial, kompensatoriska uppdraget är viktigt framförallt utifrån vilket stöd eleverna kan få hemma.

Närlundaskolan: Differentierad undervisning genom att möta alla elever på deras nivå. Stor vikt läggs på att förklara ords betydelse och hur ord och uttryck används. Man genomför H4 och Skolverkets bedömningsstöd för att följa upp elevernas läsutveckling. Inom den ordinarie undervisningen finns det olika grupper vid läsförståelse för att ge alla elever möjligheter att jobba efter sina förutsättningar. Läsförståelsetexter kopplas till NO och SO i olika svårighetsgrad, med frågor till, för att differentiera undervisningen.

Ett prioriterat kunskapsmål för läsåret är: Ökade läs-, skriv-, och matematikfärdigheter i F-3. Och att varje klass och elev har de kunskaper de behöver inför åk 4-6, och har förmåga att ta ansvar för sitt lärande.

Planerade tillfällen för lärare i F-3 med kollegialt utvecklingsarbete i undervisning runt elevers läsutveckling under läsåret.

Tydlighet gentemot både lärare och elevhälsa att bland annat prioritera läsning i åk 3 på Åsbro skola.

Rönneshytta skola och Åsbro skola: Lärarhandlingar: Fortsatta lärargemensamma uppföljningar fyra gånger varje läsår där vi stämmer av elevernas kunskapsnivå, analyserar utifrån undervisning och planerar framåt. Fler gemensamma möten där elevers progression och lärarnas undervisning med fokus på läs-, skriv- och matematikundervisning planeras. Drygt fem lärare på fyra klasser gör det möjligt att fortsätta med grupperingar med resurstöd för elever med behov av extra stöd. Fortsatta avstämningar med LegiLexi, analys och gemensam planering av uppföljande undervisning. Fortsatt gemensamt kompetenshöjande arbete runt läsning för alla lärare i F-3 på båda skolorna

5. Vilka ledarhandlingar, av rektor och övriga professioner, är viktiga för att lyckas med ovan beskrivna förbättringar?

Hammar och Åmmebergs skolor: Efterfråga resultaten och hur arbetssätt och undervisning förändras utifrån de resultat man fått.

Närlundaskolan: Årkurs 2 består av två klasser med vardera 29 elever i varje klass. Det stora elevantalet skapar utmaningar att möta eleverna på individnivå och påverkar lärmiljön negativt. I varje klass ansvarar en klasslärare som är legitimerad lärare i grundskolan samt en lärare i fritidshem och en resursperson. De arbetar som ett team kring klassen för att skapa rimliga förutsättningar för ett kunskapsfokus med god måluppfyllelse. Klasslärarna har följt klassen sedan årskurs 1 och kommer även att ha klassen under årskurs 3 för att skapa kontinuitet och stabilitet i grupperna.

Skolan arbetar enligt modellen för RTI – Respons To Intervention. Det är en forskningsbaserad modell för att erbjuda en tidig stödstruktur. Elevernas utveckling i årskurs F-3 följs noggrant och insatser sätts in tidigt i tre lager; helklass, i mindre grupp (extra anpassningar) och enskilt (särskilt stöd). Tjänstefördelning och schemaläggning har anpassats för att möjliggöra tidiga insatser för att minska behovet av särskilt stöd i senare årskurser. I skolorganisationen finns en utarbetad plan för garanterade tidiga insatser där skolans specialpedagog och speciallärare har insatser

Rönneshytta skola och Åsbro skola: Ett prioriterat kunskapsmål för läsåret är: Ökade läs-, skriv-, och matematikfärdigheter i F-3. Och att varje klass och elev har de kunskaper de behöver inför åk 4-6, och har förmåga att ta ansvar för sitt lärande.

Planerade tillfällen för lärare i F-3 med kollegialt utvecklingsarbete i undervisning runt elevers läsutveckling under läsåret.

Tydlighet gentemot både lärare och elevhälsa att bland annat prioritera läsning i åk 3 på Åsbro skola.

Organisationen gör som så att arbetslagsmöten för lärarna i åk f-3 genomförs varannan vecka. Lärarna får då möjlighet att arbeta med ett gemensamt ansvar för att kunna möta olika behov för alla elevers lärande - där kommer läsutveckling vara ett prioriterat område. Dagordningen kommer till stor del styras av rektor för att säkerställa att tiden används till att planera undervisningen utifrån elevernas behov. Speciallärare och specialpedagog kommer kontinuerligt närvara på ett antal möten under läsårets gång.

Att ytterligare poängtera alla ämnens och fritids möjligheter att arbeta läsutvecklande och att bana vägen för detta under lärgruppsmöten tillsammans med förstelärarna.

Fortsatt arbete med klassgenomgångar tillsammans med elevhälsan för att identifiera vilka lärare, klasser och enskilda elever som är i behov av specialpedagogiskt stöd.

Ytterligare en timme varje vecka där lärare spontant kan samarbeta runt elevers behov.